

Får företaget använda övertid när som helst de behagar?

I IF Metalls tidning Info nr 1/2008 kommenterar IF Metalls avtalssekreterare Veli-Pekka Säikkälä avtalstexten när det gäller övertid. Eftersom det körs rätt så friskt med övertid på Scania just nu, tycker vi att det kan vara läge att belysa denna fråga. Här följer ett urklipp ur tidningen.

“ Är trötthet ett skäligt förhinder?

- Det måste bedömas i varje enskilt fall. För en person som har arbetat mycket under en period eller för en småbarnsförälder kan det mycket väl vara ett giltigt förhinder.

Arbetsgivaren måste också ha särskilda skäl för att beordra övertid. Att utnyttja de anställda för att arbeta övertid för att hela tiden klara produktionsmålen är inget giltigt skäl.

- Nej, avtalet bygger på att övertid får ske då särskilda behov uppstår. Till exempel när det har skett oväntade produktionsstörningar på grund av maskinhaveri eller tillfälliga arbetsstopp. Om det sker regelbundet under en period så är det ju snarare ett normalt tillstånd och då behöver man förmodligen anställa mer folk i stället för att köra övertid.

Om du vill läsa hela artikeln så finns den länkad från verkstadsklubbens hemsida: www.scaniafacken.com/vklubben

Kålmårdenbiljetter

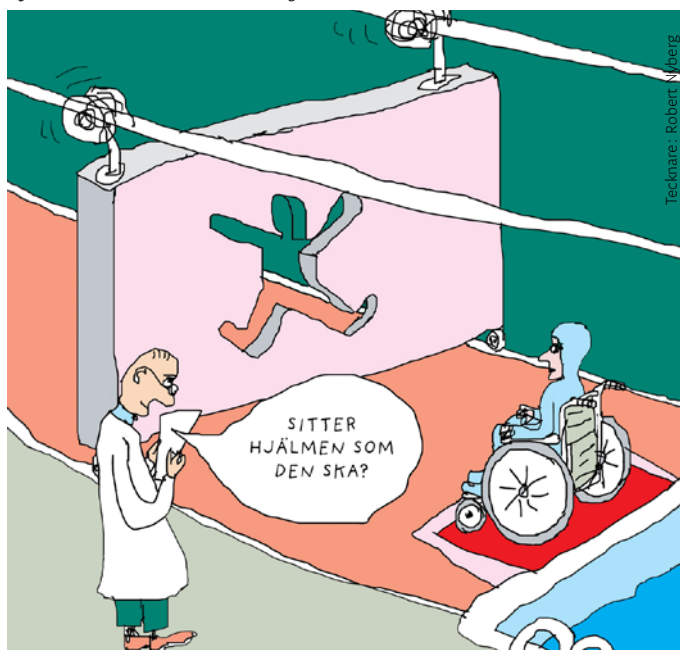
Det finns ca 200 biljetter kvar till Kolmårdens djurpark för söndagen 5 september.

Att tänka på är att det kommer att genomföras kontroll av medlemskap vid entrén. Minst en person per sällskap måste vara medlem i IF Metall. Observera att det inte går att köpa biljetter på plats.

Om du inte har något medlemsbevis kan du logga in på IF Metalls medlemsportal www.ifmetall.se/portal. Väl inloggad klickar du på fliken “Studier/Organisation” och väljer “Skriv ut medlemsbevis”. Om du inte är registrerad på medlemsportalen är det bara att trycka på “Registrera dig först” och följa anvisningarna.

Politiken och arbetslivet del 4 Sjukförsäkringssystemet och arbetsmiljön

Den 19:e September är det val. Att använda sin röst i valet är viktigt, det är regeringens arbete och riksdagens beslut som ligger till grund för hur samhället i stort formas men besluten påverkar också villkoren på arbetsplatsen. I den artikelserie som fortsätter i detta nummer vill vi redogöra för hur politiken utvecklats de senaste åren och vilka konsekvenser det fått för oss industriarbetare. I detta nummer går vi igenom viktiga förändringar som gjorts när det gäller sjukförsäkringssystemet och arbetsmiljön.

Alliansen är av åsikten att du kommer att bli frisk bara du har rätta “motivationen”. Regeringens verktyg är piskan - bli frisk inom ett år annars hotar utförsäkring och fattigdom.

Sjukförsäkring och arbetsmiljö: Från standard till fattigdom

Alliansens företrädare talar ofta om att människor ska kunna ha rätt till en ekonomisk grundtrygghet vid exempelvis sjukdom. Det låter ju bra. Men om man gräver lite djupare så står det klart att det Alliansen menar är ett välfärdssystem med långt lägre nivåer än vad vi är vana vid.

Vägen mot denna betydligt lägre nivå har inletts under de senaste åren. Som vi redogjort i tidigare nummer har nivån för A-kassan kraftigt försämrats. Samma sak har genomförts med sjukförsäkringen. Sjukersättningen har sänkts till maximalt 77,6 procent istället för 80. Inkomsttaket har dessutom sänkts från 424 000 till 318 000 kr per år. Det är en nivå som innebär att en 3-skiftsarbetare oftast får en **ännu** lägre ersättning än 77,6 procent om han/hon blir sjuk.

Alliansen hävdar att de följer en form av arbetslinje och att deras åtgärder ska "stärka drivkrafterna" att arbeta. Visst kan man förvänta sig att sjukskrivningsdagarna sjunker en aning med dessa regler, alla har ju helt enkelt inte råd att vara hemma. Men så mycket friskare blir man väl inte bara för att man får mindre pengar i plånboken?

Man har dessutom infört en gräns för hur länge man kan vara sjuk. De flesta som efter ett halvårs sjukskrivning bedöms **ha förmågan** att ta vilket annat slags jobb som helst, någonstans på arbetsmarknaden, förlorar sin rätt till sjukpenning och kan även bli uppsagd - Oavsett om det finns behov av arbetskraft inom det nya yrket eller ej.

Anses man inte kunna utföra något arbete har man 365 dagar på sig att bli frisk, sedan väntar utförsäkring för de flesta. Man blir helt enkelt utslängd från sjukförsäkringssystemet. I bästa fall har den som utförsäkras rätt till a-kas-

“Så mycket friskare blir man väl inte bara för att man får mindre pengar i plånboken?”

sa, men i värsta fall får den utförsäkrade endast så kallat aktivitetsstöd på grundnivå, vilket motsvarar ca 4000 kr i månaden.

De som blir utförsäkrade hamnar ofta i Arbetsförmedlingens s.k. arbetslivsintroduktion. Tanken med arbetslivsintroduktionen är att den skall ge den utförsäkrade hjälp att komma ut i arbetslivet. Den nuvarande socialförsäkringsministern

Cristina Husmark Perhsson är nöjd med systemet och hävdar att "åtta av tio fått stöd att återgå till arbete genom arbetslivsintroduktionen hos Arbetsförmedlingen". Den bittra sanningen är att mindre än två procent av de som genomgått arbetslivsintroduktionen idag har ett vanligt jobb (källa: Arbetsförmedlingen).

Det betyder att de flesta som utförsäkras fortfarande är så pass sjuka att de inte kan arbeta oavsett hur mycket pengar de förlorar.

Försäkring eller Bidrag?

Något som i sammanhanget är viktigt att nämna är att ersättning från Försäkringskassan vid sjukdom inte är ett bidrag. Alla förvärvsarbetande avstår lön i form av att arbetsgivaren betalar arbetsgivaravgift för sina anställda. Det är dessa pengar som bär upp hela socialförsäkringssystemet.

Sjukersättning är en försäkring, precis som de vi har för hemmet, bilen och barnen, och alltså ingenting man gör sig förtjänt av eller får för att någon är snäll. Så hur låga nivåer på sjukförsäkringen är vi beredda att acceptera? Hur mycket av det vi betalar in vill vi kunna få tillbaka?

Inkomstbortfallsprincip eller grundtrygghet

Fackföreningsrörelsen kämpar för att behålla inkomstbortfallsprincipen: Ett system där man inte bara har rätt till en minimiersättning som tryggar ens överlevnad. Nivån på ersättningen skall sättas i förhållande till tidigare inkomst.

Inkomstbortfallprincipen innebär att nivån för den ersättning som du får om du till exempel är arbetslös eller sjuk sätts utifrån den lön du hade när du jobbade. Detta är för att ingen med kort varsel ska behöva sälja huset, bilen och möblerna bara för att man råkar ut för en skada eller sjukdom.

Grundtrygghet, som Alliansen ofta talar varmt om, innebär att inkomstbortfallsprincipen ersätts med ett system som ger en viss given summa som i praktiken enbart ska räcka för att ingen ska svälta eller frysa ihjäl. Det är en nivå som kan liknas vid så kallat existensminimum. Därutöver så är det var och ens eget ansvar att rå om sig själv, eller som Alliansen säger; staten ska inte lägga sig i människors liv.

Arbetsmiljöverkets inspektioner av arbetsmiljön

EU-direktiv/ram	Arbetsmiljöverket innan 2006	Arbetsmiljöverket förändringar	Konsekvenser
International Labour Organization rekommenderar 1 inspektör/10 000 anställda	760 anställda 400 arbetsmiljöinspektörer 1,1 arbetsmiljöinspektör/10 000 anställda	Ca 540 anställda 280 arbetsmiljöinspektörer 0,7 arbetsmiljöinspektör/10 000 anställda Antalet besökta arbetsställen har minskat, jämfört med 2006, med 3 244 (14 procent) och antalet inspektionsmeddelanden med krav med 999 (7 procent).	Högre krav och ansvar för skyddsombuden Riskerar ökat antal arbetsskador och arbetssjukdomar
Norge har 1,85 inspektör/10 000 anställda			
Danmark har 1,78 inspektörer/10 000 anställda			

En försämrad arbetsmiljö

När det gäller arbetsmiljön har Alliansen gjort flera förändringar som riskerar att leda till försämringar när det gäller vår säkerhet på arbetsplatserna.

Alliansen inledde sin mandatperiod med att avskaffa Arbetslivsinstitutet (ALI). Institutet var erkänt som ett av världens bästa och hade till uppgift att forska kring arbetslivsfrågor för att kunna förebygga ohälsa på arbetsplatserna. ALI arbetade även med utbildning för att sprida kunskaper om hur arbeten bör organiseras för att förbättra hälsan och minska riskerna på arbetsplatser. Före nedläggningen hade vi alltså ett arbetslivsinstitut i världsklass, nu är Sverige ett av få moderna länder i världen som inte bedriver sådan forskning. I samma veva gjorde Alliansen drastiska neddragningar på Arbetsmiljöverket, vilket inneburit ett kraftigt minskat antal inspektioner av arbetsmiljön på svenska arbetsplatser.

De statliga anslagen till utbildningar för exempelvis skyddsombud togs också bort vilket tillsammans med nedläggningen av Arbetslivsinstitutet och vingklyppningen av Arbetsmiljöverket innebär en avsevärd kompetensförlust vad gäller kunskap om arbete, säkerhet och hälsa. Detta kommer sannolikt innebära att vi på sikt får sämre arbetsförhållanden med fler arbetsplatso-lyckor, framförallt på de mindre arbetsplatserna.

Man har från regeringen, genom lagstiftning, dessutom i praktiken tagit bort företagens skyldigheter för rehabilitering och dessutom gjort det mycket lättare att göra sig av med folk som är sjuka eller skadade,

en person som blir skadad på jobbet kan alltså relativt enkelt lämnas till sitt eget öde. Drivkraften för företagen att arbeta förebyggande försvinner i praktiken om man inte längre behöver ta ansvar för de sjukdomar och skador som uppstår i en dålig arbetsmiljö.

Effekten av dessa förändringar

I valrörelsen 2006 började alliansen använda uttrycket "utanförskap" för att beskriva de i arbetsför ålder som av olika anledningar inte kan jobba. Man gick till val på att detta utanförskap skulle minskas. Med tanke på att Alliansen då räknade in föräldralediga, studerande med flera i begreppet så är det svårt att säga hur stort deras så kallade utanförskap är, men de har under de senaste åren alltså tagit bort arbetsgivarnas ansvar och drivkraft för att förebygga ohälsa och rehabilitera de som råkat illa ut. Man har gjort det lättare att säga upp sjuka. Man har gjort det hårdare att vara sjuk rent ekonomiskt. Man har infört utförsäkring - och tvingar därmed sjuka att söka arbete. Man har försämrat och fördyrat A-kassan så pass att ca 432 000 personer lämnat A-kassan de senaste åren. Som en parentes kan nämnas att utbetalningarna av socialbidrag ökade i ca 85% av landets kommuner och detta kan inte helt förklaras av lågkonjunkturen.

Sjuk, utsparkad, utförsäkrad och fattig, frågan är om det inte borde kunna symbolisera själva begreppet utanförskap.

**Missa inte din chans att påverka.
Gå och rösta den 19 september!**

Ansvarig utgivare:
Johan Järvklo
Tel 08-553 50591

Informationsbladet beräknas komma ut en gång per månad. Den är öppen för insändare och debatt för alla medlemmar. Vi hjälper också de medlemmar som behöver hjälp med något skrivande i informationsbladet. Material kan lämnas in eller skickas till klubbexpeditionen, dock får inget material lämnas in anonymt, däremot kan man skriva under signatur.